

Den Sociale Retshjælp

September 2015 | Nummer: 10 | Eksternt Nyhedsbrev

17 siders tema om sand hjælpekunst

LEDER

OM AT HJÆLPE

På kontoret hos Den Sociale Retshjælps Fonds hænger der på væggen Søren Kierkegaards "Brudstykke af en ligefrem Meddelelse". Skønt teksten er skrevet i 1859, har Kierkegaards betragtninger om 'Sand hjælpekunst' fortsat stor relevans i dag – ikke mindst for arbejdet i en retshjælpsorganisation, hvis fremmeste formål er at hjælpe borgere. Derfor hænger teksten der – til eftertanke og refleksion. Som en billedlig rettesnor for vores daglige arbejde.

Kierkegaard skriver: *"At man, naar det i Sandhed skal lykkes en at føre et Menneske hen til et bestemt Sted, først og fremmest maa passe paa at finde ham der, hvor han er, og begynde der. Dette er Hemmeligheden i al Hjælpekunst. Enhver, der ikke kan det, han er selv i en Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en Anden."*

For i Sandhed at kunne hjælpe en Anden, maa jeg kunne forstaa mere end han – men dog vel først og fremmest forstaae det, han forstaaer. Naar jeg ikke gør det, saa hjælper min Mere - forstaaen ham slet ikke. Vil jeg alligevel gjøre min Mere-forstaaen gjældende, saa er det fordi jeg er forfængelig eller stolt, saa jeg i Grunden i stedet for at gavne ham egentlig vil beundres af ham.

Men al sand Hjælp begynder med en Ydmygelse: Hjælperen maa først ydmyge sig under Den, han vil hjælpe, og herved forstaae, at det at hjælpe ikke er at være den Herskesygeste men den Taalmodigste, at det at hjælpe er Villighed til indtil videre at finde sig i at have uret, og i ikke at forstaae, hvad den Anden forstaaer."

Kierkegaard har fat i, at det at hjælpe et andet menneske på en ligeværdig måde slet ikke er så ligetil. Det er nemt for hjælperen at lade sin egen forfængelighed og ønske om at være 'den gode og kloge' påvirke mødet med 'den anden'. Det er i sandhed en kunst at skabe et ligeværdigt møde mellem to medmennesker, når der i grunden er en asymmetri mellem den, der hjælper, og den, der skal hjælpes. Det gælder uanset hvilken professionel relation, der er tale om: læreren og eleven, lægen og patienten eller rådgiveren og klienten.

Kierkegaards digt sætter fokus på det, som jeg mener, er retshjælpsorganisationernes måske væsentligste styrke. I retshjælpen har vi tid til det, som Kierkegaard italesætter som den måske vigtigste disciplin i sand hjælpekunst: at lytte. At møde borgeren der, hvor han eller hun er og forholde sig til vedkommende som et menneske og ikke bare et sagsnummer. DSRF bygger på frivillig arbejdskraft, på medarbejdernes engagement og dybtfølte interesse for den målgruppe, vi hjælper. Det, at vi er en uafhængig organisation, betyder også, at vi har stor frihed til selv at bestemme, hvordan vi mener, at arbejdet skal gribes an. Vi kan tage borgerne mere i hånden, end de for eksempel har mulighed for på kommunen, hvor sagsbehandlere er underlagt stramme administrative regler, og der generelt er mindre tid til den enkelte borger. De kommunale medarbejdere har derfor ikke mulighed for den samme tid til at lytte og (som Kierkegaard formulerer det) møde borgeren dér, hvor vedkommende er, og begynde der. Derfor er der mange borgere, som tabes i systemet.

Det skal understreges, at dette ikke er en kritik af de kommunale medarbejders arbejde og engagement. Jeg er sikker på, at de sidder i deres respektive stillinger, fordi de har det samme inderlige ønske om at hjælpe, som vi har. Dette er blot et forsøg på at fremhæve, hvor vigtigt det er, at der også findes frivillige retshjælpsorganisationer som et supplement til det kommunale hjælpesystem.

Men vores eksistens er ingen selvfølge! For vi, der hjælper, har også brug for hjælp. Vi har brug for, at politikerne vedtager lovgivning på området, som sikrer fortsat tilstrømning af midler og – ikke mindst – den frivillige arbejdskraft, som er så altafgørende for de frivillige organisationers eksistens. Eller at de i det mindste ikke vedtager love, som direkte modarbejder os. Her henviser jeg blandt andet til Studiefremdriftsreformen og reglerne for dagpengemodtagernes frivillige arbejde. Disse og deres betydning for vores organisation kan du blandt andet læse mere om i denne udgave af DSRFs eksterne nyhedsbrev.

Sandy Madar

Direktør for Den Sociale Retshjælps Fond.

DENNE GANG

I DET EKSTERNE NYHEDSBREV

Tema

04
Arbejdsløshed og 15 timers reglen
Af Bo K. Sejer

06
Frivillighed efter fremdriftsreformen
Af Lise Poulsen

09
Borgerforum - her hjælper vi hinanden
Af Tina Nielsen

12
Vi der hjælper, har også brug for hjælp
Af Bo K. Sejer

14
Crowdfunding - Dem, de andre ikke vil lege med
Af Anders Østergaard

16
Hvor der er vilje, er der vej - Solstrålehistorie
Af Lise Poulsen

18
Dem der hjælper - Historier fra Periferien
Af Bo K. Sejer

20
Vi hjælper også Hr. og Fru Danmark
Af Lotte Jønsson

Siden sidst

22
Sekretariatet
Af Thyge Vendelboe

23
Innovation
Af Anders Østergaard

24
Gældsrådgivning
Af Lene Steen Wortmann

25
Juridisk rådgivning
Af Anna Nørregaard Larsen

ARBEJDSLØSHED OG 15 TIMERS REGLEN

AF BO K. SEJER, INNOVATION

Hvis du modtager arbejdsløshedsdagpenge eller efterløn og gerne vil udføre frivilligt socialt arbejde, skal du være opmærksom på de regler, som er på området. Det har vi på førstehånd fået kendskab til, da flere af vores frivillige rådgivere har fået blankt 'nej' til at udføre rådgivning i 15 timer ugentligt. Problemet er blot den, at selv med et indgående kendskab til juraen bag, står og falder afgørelsen alene på den enkelte A-kasses fortolkning af reglerne.

I perioden fra 23. marts 2015 til 20. marts 2017 har Folketinget besluttet, at hæve det ugentlige timetal fra 4 til 15 timer som en særlig forsøgsordning, uden fradrag i dagpenge, efterløn eller fleksydelse. Loven udmønter et af de 10 initiativer i regeringsudspillet "Lettelse at være frivillig", som blev lanceret i oktober 2014, der sigtede mod at understøtte en stærkere, frivillig sektor, og gøre det af med barrierer i form af unødigt besværlige regler og bureaukrati.

Netop at udspillet sigtede mod at lette bureaukrati synes et paradoks, når det er A-kassen der vurderer og tager stilling til, fra sag til sag, hvilken kategori det frivillige arbejde tilhører.

Hermeneutik eller ordkløveri

Ifølge græsk mytologi, var Hermes den guddommelige budbringer, hvis funktion var at mediere gudernes befallinger til menneskeheden: omnipotente ord skulle fortolkes og gøres forståelige for almindelige dødelige.

Fra myten om Hermes opstod begrebet 'hermeneutik', som groft sagt kan defineres som 'fortolkningskunst' – en kunst- art der især er vigtig at kunne navigere i inden for juraen, hvor der dog kan opstå tvivl om, hvorvidt der egentlig er tale om fortolkning, eller snarere ordkløveri.

Et af de ord der kan 'kløves' om, er definitionen af, hvad der kan udbydes som såkaldt lønarbejde. Der gøres opmærksom på, i vejledningen til loven, at det frivillige, ulønnede arbejde ikke må medvirke til at tage arbejde fra personer, der kan eller vil kunne påtage sig arbejdet på almindelige løn- og arbejdsvilkår.

Af samme vejledning fremgår det, at rådgivningsfunktionen i f.eks. en retshjælp, ikke er indbefattet begrebet 'lønarbejde'. Alligevel står flere af vores frivillige i den situation, at de får afslag fra deres A-kasse om at arbejde 15 timer ugentligt i retshjælpen.

Mere paradoksalt er det, at andre får godkendt samme funktion i andre A-kasser. Det tyder på, at der ikke er bred enighed om, hvad der kan godkendes som frivilligt, ulønnet arbejde. Større bliver problemet, når arbejdet ikke direkte er defineret i lovens vejledning, som f.eks. arbejde i en af DSRF's andre afdelinger, såsom den retspolitiske: her opstår der først problemer med fortolkningen af lovens ordlyd.

What the law says ...

Ved vurderingen af, om et frivilligt, ulønnet arbejde efter sin art kan udbydes som lønarbejde, har det betydning, om arbejdet i den pågældende organisation udføres af lønnede medarbejdere, der udfører aktiviteten eller arbejdet i organisationer, foreninger mv. med tilsvarende formål, omfang og organisering.

Det kan også have betydning, om der er tale om et arbejde, der normalt ikke ville blive udført, hvis opgaven ikke blev varetaget af den frivillige arbejdskraft, eller om udførelsen af arbejdet forudsætter en særlig uddannelse.

Ved frivilligt, ulønnet arbejde, forstås arbejde, som et medlem udfører for frivillige organisationer, foreninger og lignende, som kan udbydes som almindeligt lønarbejde, og som ikke vedrører primær drift og vedligeholdelse.

Ved en frivillig organisation forstås en frivilligt grundlagt organisation, hvis primære formål ikke er at skabe overskud, og at eventuelle overskud bruges på almenlystige formål.

De frivillige aktiviteter og det frivillige ulønnede arbejde er en betydelig del af organisationens grundlag, og man vælger frivilligt at gå ind i organisationens virke. Derudover må arbejdet ikke have forbindelse med privat erhvervsvirksomhed.

Arbejdet må ikke medvirke til at tage arbejde fra personer, der kan eller vil kunne påtage sig arbejdet på almindelige løn- og arbejdsvilkår. Det betyder også, at omfanget af arbejde, der udbydes på normale lønvilkår, generelt ikke må begrænses.

Ved primær drift og vedligeholdelse menes arbejde eller funktioner, der er med til at sikre organisationens overordnede, administrative drift, herunder centrale organisa-

toriske og ledelsesmæssige funktioner som f.eks. personaleadministration, eller arbejde, som en offentlig myndighed er forpligtet til at udføre.

Det kan ligeledes være funktioner, som er med til at sikre, at de fysiske rammer er i orden, herunder arbejde, der er med til at sikre tilførsel af vand, varme eller elektricitet og varetagelse af den daglige rengøring, malerarbejde og lignende.

... gode intentioner

Vejen til helvede er brolagt med gode intentioner, siger et gammelt ordsprog, og selvom det oftest fortolkes som værende gode intentioner kontra en handling, der ikke udføres, så kan den i denne kontekst fortolkes som gode intentioner kontra den juridiske virkelighed.

Det springende punkt er, at selvom der ikke kan være tvivl om forsøgsordningens gode intention om at lette det frivillige arbejde, og de ellers besværlige regler, så drukner selv samme system i bureaukrati, når samtlige enkeltsager alle skal undergå administrativ fortolkning – og det er, uanset udfald af sagen, et problem.

FRIVILLIGHED EFTER FREMDRIFTSREFORMEN

AF LISE POULSEN, INNOVATION

Hvis Den Sociale Retshjælps Fond fortsat skal kunne yde gratis rådgivning til borgerne, kræver det, at vi har adgang til kvalificeret frivillig arbejdskraft. Her er de studerende en helt afgørende ressource. 155 af vores nuværende 170 ansatte er ulønnede praktikanter og frivillige studerende, som løfter en kæmpe opgave i forhold til at sikre borgerne den fornødne hjælp. Desværre har vi i år oplevet en markant nedgang i ansøgninger. En stor del af dette må tilskrives Fremdriftsreformen, som har skærpet kravene til de studerende i en sådan grad, at det levner meget lidt tid og overskud til arbejde ved siden af studiet, ligesom praktikforløb under studiet er blevet mindre attraktive.

Formålet med fremdrift

Formålet med Fremdriftsreformen fra 2013 er at få studerende hurtigere gennem uddannelsen. Sigtet er, at de studerende skal gennemføre studierne på normeret tid og med krav om fuld studieaktivitet gennem hele uddannelsen. Yderligere er der med Fremdriftsreformen en økonomisk målsætning om en ekstra milliard i statskassen i 2020, som skal hentes ved, at de studerende kommer hurtigere gennem deres studier og derfor efterfølgende vil bruge længere tid på arbejdsmarkedet.

Reformen er blevet implementeret gradvist og er først fuldt indfaset pr. 1. september 2015. Det lyder jo umiddelbart meget godt. Desværre er der flere elementer af Fremdriftsreformen, som allerede har vist sig at virke uhensigtsmæssigt – ikke bare i forhold til de studerende og deres fremtidige arbejdsgivere, men også for frivillige organisationer som DSRF (og i sidste ende samfundet), som er dybt afhængige af de studerendes arbejdskraft.

Genvinsten ved studierelevant arbejde

Fremdriftsreformen synes mildest talt besynderlig, set i lyset af den forskning, som findes på området. Allerede i 2005 offentliggjorde Videnskabsministeriet (nu Uddannelses- og forskningsministeriet) i samarbejde med Rambøll Management en undersøgelse, som blandt andet satte fokus på gevinsten ved at have studierelevant arbejde.

Undersøgelsen blev foretaget blandt 100.000 studerende og dens konklusioner var meget tydelige: Relevant arbejde ved siden af studiet giver de studerende et forspring i jobsøgningen efter endt studietid og mindsker samtidig risikoen for frafald undervejs i studiet. (jyllandsposten.dk)

Også politikerne har meget travlt med at understrege, at uddannelserne skal koble sig tættere til de studerendes kommende arbejdsmarked. Her er relevante studiejobs og praktik helt afgørende for at forbinde teori og praksis. Visionerne klinger dog noget hult, når politikerne samtidigt implementerer en fremdriftsreform, som virker direkte kontraproduktivt i forhold til, at de studerende kan få den praktiske erfaring, som arbejdsgiverne lægger så stor vægt på, når de skal søge job efter endt uddannelse.

Skærpede krav til de studerende

Fremdriftsreformen skærper kravene til de studerende i en sådan grad, at det levner meget lidt tid til det studierelevante arbejde, som har betydning for deres videre karrieremuligheder og videnskabeligt dokumenteret mindsker risikoen for frafald. Det forudsiges da også, at fremdriftsreformen vil medføre et større frafald blandt de studerende, hvilket yderligere sætter spørgsmålstegn ved reformens økonomiske målsætning om en ekstra milliard i statskassen i 2020.

Før sommerferien var der fuldt hus af praktikanter i Gældsrådgivning, men til september ser billedet højst sandsynligt anderledes ud

Beregninger fra Danske Studerendes Fællesråd og DTU viser, at frafaldet kan ende med at blive så stort, at ideen med reformen ryger, fordi arbejdsudbuddet ikke øges som tiltænkt. De studerende, som ikke bukker under for presset og formår at fuldføre studiet under de nye regler, kommer til at skulle agere på et arbejdsmarked med endog meget begrænset kendskab til, hvordan tingene fungerer i praksis.

Et sådan manglende kendskab resulterer ofte i uhensigtsmæssige tiltag, hvad – kunne man være så fræk at påstå – Fremdriftsreformen er et glimrende eksempel på.

Konsekvenser for frivillige organisationer

For DSRF betyder fremdriftsreformen, at adgangen til frivillig arbejdskraft er alvorligt indskrænket. Vi har i år oplevet et drastisk fald i antallet af praktikansøgninger, så noget tyder på, at de studerende i stigende grad vælger praktikken fra. For de frivillige medarbejdere, der allerede er ansat i organisationen, giver fremdriftsreformen også anledning til visse overvejelser.

Kasper læser jura og startede i DSRF som praktikant i september 2014. Siden har han i et halvt år været tilknyttet organisationen som frivillig.

Skønt Kasper er glad for sit arbejde i Juridisk Rådgivning, er han ikke sikker på, at han efter Fremdriftsreformen kommer til at kunne fortsætte som hidtil: **"Jeg har da overvejet mit frivillige arbejde efter Fremdriftsreformen. Jeg kommer nok i hvert fald til at gå ned i tid fra 8 timer til 4 timer om ugen. Og hvis det heller ikke kan hænge sammen, må jeg jo sige op"**.

Mark fra gældsrådgivning istemmer: **"De 4 timer, jeg er her om ugen, kan jeg nok godt få til at hænge sammen med studiet efter fremdriftsreformen. Men de opsøgende besøg i fængsler osv. tager typisk en hel dag, så dem kommer jeg nok ikke med på mere"**.

Sisse og Camilla er begge frivillige fra jurastudiet og er ansat som Social Managers hos DSRF. De mener, at den helt store udfordring opstår i forhold til praktikken:

”Jeg tror, at rigtig mange vil vælge praktikken fra. Særligt på jurastudiet, hvor mulighederne for merit er begrænsede. På jura kan man ikke få mere end 20 ECTS-point for sit praktikophold, og selv dét kræver, at man er ansat på fuldtid. For at komme op på de påkrævede 30 ECTS-point efter Fremdriftsreformen, er man derfor nødt til at følge et 10-pointsfag ved siden af sin fuldtidsstilling - og det bliver for meget for mange”, forklarer Sisse.

Politiske lappeløsninger

Politikerne er ikke blinde for de problemer, som fremdriftsreformen skaber. Allerede før reformen er fuldt indfaset, har De Radikale åbnet op for at slække på planen om at få de unge hurtigere gennem deres studie. Hensigten med de Radikales forslag er, at det skal være lettere at kombinere studier og deltidsarbejde. Forslaget indebærer ganske vist, at den studerende får mulighed for at forlænge sin kandidatuddannelse fra to til fire år, hvis vedkommende har et relevant deltidsjob – men til gengæld modtager den studerende ikke SU imens.

Forslaget om deltidskandidater virker mest af alt som et angreb på de studerendes ret til SU under uddannelse, og desuden løser det ikke rekrutteringsproblemerne for de frivillige organisationer. De Radikales udspil frasorterer automatisk ulønnet arbejde i en frivillig organisation som et muligt ”relevant deltidsjob”, da vi ikke har mulighed for at tilbyde de studerende en løn, som de kan bruge til finansiering af deres studieforlængelse.

Det er skam ikke fordi, at DSRF ikke vil have flere deltidslønnede ansatte – tværtimod er det noget, vi længe har efterspurgt. Desværre er det fra politisk side vedtaget, at retshjælp i Danmark skal ydes primært på pro bono basis, så vi tildeles meget begrænsede midler til afholdelse af lønudgifter. Hertil kommer, at den gratis gældsrådgivning i Danmark ikke er en fast post på de offentlige budgetter.

Kilder:

<http://universitetsavisen.dk/politik/usikkerhed-om-fremdriftsreformens-okonomiske-gevinst-vaekker-forargelse>

<http://jyllands-posten.dk/aarhus/ECE5034207/Studierelevant+arbejde+minder+frafaldet/>

DSRF's gældsrådgivning har derfor fortsat projektkarakter og er afhængig af satspuljemidler, hvis samlede beløb varierer fra år til år. Her er der altså heller ikke mange løningskroner at hente.

Vi har meget svært ved at se, hvordan de Radikales forslag løser bare en brøkdel af problemerne med Fremdriftsreformen – hverken for de studerende eller de frivillige organisationer. For os at se er der tale om et halvhjertet forsøg på at redde et tiltag, som aldrig skulle have været vedtaget til at begynde med!

Ud med Fremdriftsreformen!

Da der nu er videnskabeligt belæg for, at studierelevant arbejde styrker de studerendes jobmuligheder og mindsker frafald, burde politikerne måske medregne dette, når de vedtager nye reformer på området.

De kunne jo passende spørge sig selv: *Hvad er nu engang bedst? At de studerende gennemfører deres studie i et tempo, som passer dem, og samtidig får opbygget den praktiske erfaring, som er afgørende for senere at kunne indtræde som en aktiv medspiller på arbejdsmarkedet? (også selvom det betyder, at det kommer til at koste lidt mere i SU) ELLER at de studerende risikerer ikke at få gennemført deres studie overhovedet? (med de konsekvenser, som dét vil få - både for samfundet og de studerende selv)*

Vi skal være de første til at indrømme, at der her er tale om et ledende spørgsmål, hvis besvarelse umiddelbart burde give sig selv. Desværre er det tilsyneladende ikke denne form for logisk tænkning, der er den mest fremtrædende inde på Christiansborg.

Men kære politikere - det er ikke en skam at indrømme, at man har fejlet. Det er jo blot med andre ord at sige, at man er klogere i dag end i går. Lad os bruge denne visdom og få tilbagerullet reformen NU!

BORGERFORUM

HER HJÆLPER VI HINANDEN

Den Sociale Retshjælps Fonds (DSRF) frivillige arbejde sigter mod at hjælpe socialt udsatte. Trods gode hensigter er det en generel tendens, at tiltag på udsatte-området udvikles og gennemføres af fagfolk, som ikke har personlig eller erfaringsbaseret viden om livet som socialt udsat. Dette er u hensigtsmæssigt, da ingen kender målgruppens behov bedre end de udsatte selv. Denne erkendelse ledte til idéen om at nedsætte et Borgerforum, hvis medlemmer er socialt udsatte, der tidligere har fået hjælp eller er nuværende klienter hos DSRF.

BORGERFORUM

HER HJÆLPER VI HINANDEN

Borgerforummets formål er at give stemme til mennesker, som ofte kun er tal i en statistik, og som har svært ved at få plads i den offentlige debat om velfærdsydelser, fattigdom og ulighed. Borgerforummet bidrager med samfundsrelevante problematikker af egen drift, og DSRF fremsender interne forslag og eksterne relevante politiske henvendelser, høringsvar m.v. til sparring hos Borgerforummet. Det er et sted til diskussion og sparring af relevante emner for målgruppen, hvor de selv sidder med ved bordet. Borgerforum er et forum, hvor vi hjælper hinanden med hele tiden at blive bedre og bekendte med hinandens udfordringer.

Udover at målgruppen får en stemme i debatten, skal forummets input bidrage til en optimering af DSRF's arbejds-gange og rådgivningstilbud. De hjælper os, og vi hjælper dem i fællesskab – begge parter deler den samme interesse: at hjælpe de socialt udsatte bedst muligt.

"Borgerforummet er et utroligt relevant redskab for os som organisation, men også for borgerne. Det er vigtigt, at borgerne har et sted, hvor de kan komme til orde og bidrage med forslag og sparring til emner, der omhandler dem. De skal have en stemme i samfundet – og det giver Borgerforummet dem" - Direktør Sandy Madar

Vigtige erfaringer

Tidligere har DSRF også benyttet sig af input og erfaringer fra tidligere klienter. Eksempelvis er hjemmesiden www.dinretshjaelp.dk lavet på baggrund af den frustration, som DSRF's rådgivere har mødt hos borgere, der ringer ind og ønsker vores hjælp. Borgerne er frustrerede over ikke at kunne finde svar på forskellige juridiske problemstillinger og gældsspørgsmål, f.eks. spørgsmål vedrørende hvilke

papirer, der skal medbringes i fogedretten, arverettigheder for ugifte par, og hvilke regler der gælder i forhold til børnebidrag. Hjemmesiden fungerer som en slags værktøjskasse, hvor der kan findes brevkabeloner, oversigt over retshjælpsorganisationer, advokatvagter mv., og svar på de mest almindelige spørgsmål inden for forskellige juridiske områder samt gældsområdet.

DSRF's mærkesag om identitetstyveri udspringer også fra borgere, der har kontaktet os. I 2012 oplevede rådgiverne, at mange borgere henvendte sig med spørgsmål vedrørende identitetstyveri, og herved opdagede vi, at der ikke var nok oplysning og fokus på emnet. Dette betød, at Innovationsafdelingen satte fokus på emnet – og fortsat gør det i dag – da der er behov for at hjælpe borgere, der kommer i klemme i forbindelse med identitetstyveri.

Forventninger til Borgerforum

Først og fremmest forventer vi, at Borgerforummet gennem konstruktiv kritik og nye indsigter vil kunne forbedre DSRF's arbejde og sikre, at vi kan nå ud til endnu flere borgere til gavn for den enkelte såvel som samfundet generelt. Derudover er det også et mål at få den mere ressourcestærke del af målgruppen involveret i frivilligt arbejde. Dette skyldes, at vi oplever, at det ofte er et stort ønske for borgerne at hjælpe andre, når de først har fået afklaret deres egen situation. Dette engagement kombineret med den erfaring, som de tidligere klienter har med systemet, gør dem til et stort aktiv for frivillige organisationer. De frivillige organisationer og samfundet som helhed kan nyde stor gavn af denne erfaring og viden, som borgerne i Borgerforummet besidder. Det er meget vigtigt, at hvis vi skal kunne foreslå nogle relevante og effektive løsninger for målgruppen, at de har mulighed for at give deres holdninger til kende.

AF TINA NIELSEN, INNOVATION

Deniz Mercan, 26 år, født og opvokset i Odder. Han er tidligere soldat, sygemeldt på fjerde år pga. arbejds-skade samt tidligere tovholder i "Syg i Aalborg". I fremtiden vil han gerne læse til socialrådgiver.

"Min medvirken samt erfaring kan være med til at belyse de vigtige og relevante problemstillinger som indsatte såvel som udsatte kommer ud for" - Deniz Mercan, medlem af Borgerforum

Inddragelse af borgeren – her kombineres menneskelige erfaringer med love og regler

Den helt centrale idé i Borgerforum er inddragelsen af borgeren. Ét af medlemmerne i Borgerforum er Deniz, der tidligere har været klient hos os, som er glad for den mulighed Borgerforum giver ham for at gøre en forskel for socialt udsatte. "Den vigtigste viden og erfaring får man fra de personer, som enten selv er i systemet eller har været i systemet. Derfor mener jeg, at det er et kæmpe aktiv, at Borgerforum er blevet oprettet" udtaler Deniz.

Erfaringer og viden som tidligere klienter ligger inde med er vigtige for sparring, diskussion og forbedringer af DSRF's arbejds-gange og mærkesager. Deniz's egne erfaringer og

viden er derfor vigtige for et initiativ som Borgerforum, hvori hans interesse for socialret på beskæftigelsesområdet og reformer også vil komme i spil. Deniz siger selv følgende:

"Erfaring er oftest en nødvendig del, hvis man skal rådgive og vejlede udsatte borgere, og det er godt at have sparringspartnere inden for forskellige områder, som kan bidrage med hvert sit".

Hans interesse og viden kan være med til at få fokus på emner, der har betydning for en stor del af de klienter, som DSRF kommer i kontakt med.

Vi bliver nødt til at inddrage dem, det hele handler om, hvis vi skal sikre at hjælpen er kvalificeret og helhedsorienteret – og her er personer som Deniz relevante for udviklingen af vores arbejde. DSRF ser med spænding på den fremtidige udvikling af Borgerforum.

VI DER HJÆLPER HAR OGSÅ BRUG FOR HJÆLP

Overskriften kan lyde paradoksalt for nogle, og selvfølgelig for andre, men faktum er, at nogle gange skal de bredeste skuldre selv have lidt støtte. Det er faktisk muligt at vokse sig så stor, at man i alles øjne kan ligne noget, der er "selvforsynende" og der er måske en grund til, at de største også er dem, der for sent søger hjælp.

Selv det mest solide bjerg vil med tiden erodere. Det salte vand fra kraftige bølger, kan æde en klippe på relativt kort tid; men selv små dråber vil med tiden kæmpe sig igennem sten. Som frivillig organisation føler vi ind imellem modgang af begge typer. Der er de store omvæltninger der river tæppet væk under os, og der er de mere konstante små dryp, der til sidst bliver så store irritationsmomenter, at ting-ene falder fra hinanden.

Vi ser os selv som bjerget og den rodfaste klippe, der beskytter mod naturens (læs: statens) luner, men som stille slides ned af modgang. Det er et lod vi med stolthed bærer, og heldigvis har vi det bedste korps af frivillige, der, igen og igen bygger bjerget op sten for sten.

At de frivillige ind imellem kan føle sig som en anden Sisypheos, der slæber kamesten op ad bakken, blot for at se på, imens stenen triller ned for foden igen, understreger blot pointen, at alle kan have behov for hjælp – og det gælder også den solide klippe.

Nedlukning, ikke nedsmeltning

Henover sommeren lukkede to af vores største, og ældste, projekter under Den Sociale Retshjælp, hhv. Fængselsrejseholdet og Det Juridiske Rådgivningsteam. Begge projekter var finansieret af satspuljemidler, som vi også har haft fokus på i tidligere nyhedsbreve, og det lykkedes desværre ikke at overbevise den daværende regering om projekternes nødvendighed, og nødvendigheden for at få dem sat på finansloven.

Det kan synes særligt paradoksalt, at man lukker projekter fra satspuljen ned, samtidig med, at man værdsætter projekternes formål, arbejde og resultater. Det er blevet mere og mere åbenlyst for os, efter at have modtaget en række henvendelser fra andre organisationer, der fornyeligt er tildelt midler fra satspuljerne, der ønsker at samarbejde om selv samme målgruppe, som vi nu må opgive at hjælpe i samme omfang.

Særlig problematisk er det, når disse organisationer ønsker at udlicitere dele af det arbejde de har ansøgt midler til at løse, og ønsker at sidde på disse midler uden at sende disse videre i "systemet".

Et spil om tryghed

En uge før valget i sommers, kom der et såkaldt "Tryghedsudspil", hvor der bl.a. blev åbnet op for muligheden for, at indsatte kunne ansøge om frigivelse af gæld med relation til sagsomkostningerne.

Det var et prisværdigt udspil, men desværre kom det i kølvandet på den udmelding vi fik, der helt konkret endte med, at Fængselsrejseholdet lukkede ned. Dermed fjernede man samtlige indsattes mulighed for den gældsrådgivning, der kan hjælpe dem på vej mod en nemmere udsættelse, da de har en klar oversigt over gæld og gamle sagsomkostninger, der indtil videre effektivt har bevirket en dobbeltstraf, der igen har været hovedårsagen til den tårnhøje recidivprocent i Danmark.

Initiativet har været en nødvendighed længe, men uden den påkrævede gældsrådgivning, fra f.eks. vores nu nedlukkede rejsehold, så bliver det op ad bakke for de indsatte at få styr på gælden og ansøgt om frisætning fra sagsomkostninger.

AF BO K. SEJER, INNOVATION

De salte bølger og de små dråber

Det er svært at bedømme, hvor meget "velfærd" samfundet får for at støtte frivillige organisationer, som eksempelvis DSRF, men med ca. 30.000 frivillige timer årligt bare på sagsbehandling fra hhv. vores gæld og juridiske rådgivere, og de relativt få midler vi får fra diverse puljer, springer vi til konklusionen, at det ikke er helt ubetydeligt.

"For hver krone der ender hos os, får samfundet ti igen, hvis man skal sammenligne med hvad de penge kunne række til i den kommunale sagsbehandling, og hvad det ville koste samfundet i ubetalt gæld fra disse klienter, for slet ikke at tale om de yderligere sagsomkostninger ved den skyhøje recidivprocent fra tidligere indsatte der bliver løsladt til en uoverskuelig gæld."

Således konkluderer vores direktør, Sandy Madar, sagen kort: det reelle tal er mere eller mindre umuligt at nå frem til, men det er klart, at en frivillig organisation kan producere mere velfærd, end et lønnet system – det skulle være mystisk, hvis det modsatte skulle være tilfældet. Af samme årsag giver det anledning til forundring, at man lader succesfulde projekter falde til jorden, samtidig med at man smider penge i organisationer der ikke er i stand til angiveligt at varetage det arbejde de har ansøgt midler til.

"Det undrer mig, at man så relativt let fraskriver sig muligheden for at spare en ikke ubetydelig slat penge på velfærd, ved at trække på sådan nogle som os. Nogle gange er det lidt som om, at hovedet ikke aner hvad hånden laver."

- Direktør Sandy Madar

Der skal ikke lægges skjul på, at der er rigeligt med frustrationer i en frivillig organisation. Projekter lukker, midler svinder ind eller forsvinder helt, og man er afhængig af en frivillig indsats, som både lovgivning og A-kasser ofte sætter sig imod. Man skal også leve med at blive sat i bås, både i forhold til den indsats vi gør, og den som vi ikke gør: modsat hvad folk kan tro, så er hverken gældsrådgivning eller frivillig juridisk rådgivning under nogen form for landsdækkende organisering, etiske regler eller sikring af kvalificeret rådgivning.

På samme måde kan samfundet få indtrykket af, at man er så stor en organisation, at man kan klare det hele selv – den samme tanke kan vi selv ind imellem lide af. Nogle gange kan de største og bredeste skuldre være dem, der for sent søger hjælp. Andre gange, kan hjælpen blot komme for sent.

CROWDFUNDING

DEM, DE ANDRE IKKE VIL LEGE MED

Støt en medborger

I slutningen af 2007 indgik Den Sociale Retshjælps Fond (DSRF) et samarbejde med flere af landets pensioner og fængsler om at yde juridisk rådgivning og gældsrådgivning på Kriminalforsorgens institutioner. Dette mandede i 2008 ud i de første besøg på pensioner. DSRF fik i 2011 tilskud fra Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold via Satspuljemidlerne til pilotprojektet Fængselsrejseholdet for en 4-årig periode.

Hvorfor have et Fængselsrejsehold?

Fængselsrejseholdets arbejdsopgaver består i at tilbyde gratis, helhedsorienteret juridisk rådgivning og gældsrådgivning til målgruppen for at forebygge og bekæmpe de sociale omkostninger, som rammer mange indsatte.

De indsatte juridiske og økonomiske problematikker er med til at fastholde dem i en social deroute, hvorfor det er meget vigtigt at få taget hånd om disse. Da Fængselsrejseholdet havde at gøre med en målgruppe, som i visse tilfælde ikke er i stand til at opsøge DSRF fysisk, tager Fængselsrejseholdet på rejseholdsbesøg på alle landets udslningspensioner og flere af landets fængsler.

Det har igennem hele projektets levetid været tydeligt, at der er brug for det arbejde, Fængselsrejseholdet udførte, og generelt har Fængselsrejseholdets arbejde været en succes.

Tilbagemeldingerne fra både de ansatte på pensionerne og fængslerne samt de indsatte er særdeles positive. Blandt de ansatte bliver der peget på gældsrådgivningen som en styrke, der har forbedret situationen for de indsatte.

Tilbagemeldingerne fra de indsatte peger også på, at gældsrådgivningen er en fordel; de fleste fik løst deres problemer, og de ønsker derfor, at Fængselsrejseholdet fortsætter.

Alternativ finansiering

DSRF har derfor arbejdet på at finde alternative finansieringskilder til at sikre, at projektets aktiviteter kører videre efter Satspuljemidlerne udløb d. 30. juni 2015. Det har dog desværre vist sig, at det ikke har været muligt at finde de nødvendige midler fra hverken private eller offentlige puljer. Udgangspunktet er dog ikke ændret i forhold til, at vi finder det nødvendigt, at arbejdet med de indsatte fortsætter.

Vi har dog måttet erfare, at der ikke kan findes midler til at fortsætte projektet og vi begyndte derfor i projektets sidste år at overflytte medarbejdere og klienter til vores to tilbageværende afdelinger. De to afdelinger, henholdsvis Gældsrådgivning og Juridisk Rådgivning, har dog ikke modtaget ekstra finansiering, hvorfor det har medført, at de to afdelinger er blevet yderligere presset.

Vi har derfor hos DSRF kigget på alternativer til de private og offentlige puljer i håb om, at vi af andre veje kunne få finansieret vores Fængselsrejsehold. Én af de løsninger vi er kommet frem til er crowdfunding.

Crowdfunding, eller netværksfinansiering på dansk, er et relativt nyt koncept i Danmark, som i mange år har været brugt med succes i andre lande såsom USA. Idéen er, at man modtager donationer til et projekt fra venner, kollegaer, samarbejdspartnere eller personer, som blot finder projektet interessant, frem for diverse offentlige puljer.

AF ANDERS ØSTERGAARD, INNOVATION

Man arbejder ud fra konceptet 'mange bække små, gør den store å' og donationer kan derfor også være af varierende størrelse.

Vores crowdfunding projekt blev søsat i starten af september og målet er, at vi som minimum får indsamlet 5.000 kr. som kan hjælpe DSRF og vores rådgivere med at fortsætte deres arbejde med de indsatte.

Vi appellerer derfor til dig om at give en donation til Den Sociale Retshjælps Fængselsrejsehold. Selv små beløb kan gøre en stor forskel.

Du kan donere til projektet eller læse mere om det via det følgende link:

<https://www.boomerang.dk/projects/dem-de-andre-ikke-vil-lege-med/>

Tak til dem som har doneret:

- Thomas Korsgaard
- Anonym giver
- Anonym giver
- Helga Cates

SOLSTRÅLEHISTORIE

HVOR DER ER VILJE, ER DER VEJ

AF LISE POULSEN, INNOVATION

I februar 2012 lancerede Mette Frederiksen (S) og Karen Hækkerup (S) Fleks- og førtidspensionsreformen med slagkraftige paroler som ”ingen førtidspension til unge under 40 år” og ”ingen unge skal parkeres på passiv forsørgelse”.

Umiddelbart gav den skarpe retorik det indtryk, at Folketinget var på vej til at afskaffe førtidspensionen for alle borgere under 40 år. Virkeligheden i den lovgivning, som reformen endte ud i, er dog ikke så yderligtgående. Der er – også efter reformens ikrafttræden pr. januar 2013 – fortsat mennesker, der har så indgribende handicap, at kommunerne naturligvis skal tildele dem førtidspension. Dette gælder for eksempel hovedparten af unge mennesker med udviklingshæmning eller andre multiple handicap, der medvirker så indgribende og varige funktionsnedsættelser, at de ikke har realistiske muligheder for selvforsørgelse.

Hensynet til disse mennesker garanteres fortsat af lovens ordlyd. Alligevel ses undertiden foruroligende eksempler på, hvordan lovgivningen forstås af dem, som skal forvalte den i praksis. Signalpolitikken i forbindelse med reformens tilblivelse har øjensynligt givet anledning til forvirring i kommunerne, og dette har store konsekvenser for de berørte borgere, der ofte må vente længe – og forgæves – på de ydelser, som de har et retmæssigt krav på.

Mathildes sag

I efteråret 2014 blev Den Sociale Retshjælps Fond kontaktet af Henning, som henvendte sig på vegne af sin datter, Mathilde. Mathilde havde behov for at komme på førtidspension, da hendes arbejdsevne var varigt nedsat som følge af en medfødt hjerneskade. Hjerneskaden medvirkede, at Mathilde havde store udfordringer med at klare dagligdagens gøremål, havde problemer med korttidshu-

kommelsen og derfor svært ved at lære nyt. Yderligere havde Mathilde store problemer med at orientere sig i selv vante omgivelser. Henning oplyste, at hans datter tidligere havde afsluttet en treårig særligt tilrettelagt uddannelse, og her blev konklusionen, at hun skulle søge pension. De fik dog af kommunen afslag på ansøgningen om førtidspension og var efterfølgende til en ressource-samtale. Ved samtalen blev det oplyst, at såfremt ansøgningen var behandlet efter de gamle regler, havde datteren fået tilkendt førtidspension, men eftersom der var kommet nye regler på området, havde kommunen givet et afslag.

Kommunen begrundede afslaget med, at Mathilde havde en ung alder, at der endnu ikke var sket afklaring i henhold til beskæftigelsesloven, samt at kommunen vurderede, at der var udsigt til forbedring af hendes tilstand. Henning oplyste imidlertid, at afklaringen i henhold til beskæftigelsesloven var sket i forbindelse med den treårige særligt tilrettelagte uddannelse, hvor konklusionen blev, at der ikke var udsigt til, at datterens situation ville forbedres, og at hun nogensinde ville blive i stand til at passe et arbejde.

Klage til Ankestyrelsen

Henning anmodede DSRF om hjælp til at påklage afslaget til Ankestyrelsen. Vi tog sagen op, da vi fandt kommunens afgørelse besynderlig i lyset af den dokumentation, som allerede var blevet fremlagt i sagen, og som efter vores bedste overbevisning mere end godtgjorde, at Mathilde burde være berettiget førtidspension – også efter de nye regler.

I samarbejde med Henning udarbejdede vi en skriftlig klage, hvori vi systematisk redegjorde for Mathildes funktionsnedsættelser og med henvisning til de gældende lovbestemmelser argumenterede for, at kommunen havde

truffet en forkert afgørelse. På baggrund af vores klage og den dokumentation, som allerede forelå i sagen, valgte Ankestyrelsen at omgøre kommunens afgørelse, og Mathilde blev langt om længe tilkendt førtidspension.

Mathildes sag fik et positivt udfald – men det var en lang og sej kamp, og den endelige sejr skyldtes ikke mindst, at hun havde en viljestærk far, som nægtede at acceptere et afslag og fik rettet henvendelse til DSRF. Det er langt fra alle borgere, som har de samme forudsætninger. Derfor kan man frygte, at der sidder mange flere ”Mathilder” derude, som grundet forvirring om, hvad der egentlig er gældende lov, er blevet parkeret på en kontanthjælp, selvom de reelt er ude af stand til at arbejde. Frygten forstærkes af det forhold, at Mathildes sag om noget var oplagt grundet en medfødt og veldokumenteret hjerneskade.

Hvis spørgsmålet om hendes ret til førtidspension kan give anledning til så megen tvivl, er det nærliggende at forestille sig, at processen må være endnu mere besværlig for andre borgere, hvis berettigelse til førtidspension er blot en smule mindre åbenlys end Mathildes.

Den Sociale Retshjælps Fond lykønsker Mathilde med Ankestyrelsens afgørelse. Vi håber, at den længe ventede afklaring af hendes sag har givet hende den tiltrængte ro og det nødvendige overskud til at komme godt videre i livet.

Artiklen er anonymiseret.

Borgernes rigtige identitet er redaktionen bekendt.

DEM DER HJÆLPER

HISTORIER FRA PERIFERIEN

AF BO K. SEJER, INNOVATION

Der var te på bordet, selvom han bad om kaffe. Det kom ikke engang bag på ham. Det duftede forfødeligt af frugt, og havde et lille 'ø' påklæst teposen. Så det nok dansk te, tænkte han for sig selv, og skulede mistænksomt på koppen.

Han havde ventet i næsten fire timer på at komme ind på det klaustrofobiske kontor. Det var lige i overkanten af hvad det plejede, og han var begyndt at få myrer i armene. Det ene ben kørte uhjælpeligt op og ned imens han talte, og trampede hans ord på plads. Hun måtte vel forstå hans situation? Det var jo så simpelt. Det handlede bare om at sige det rigtigt, så hun ikke misforstod.

"Du kan godt se, at det slet, slet ikke hjælper det der, kan du ikke?"

Pis os', var den første tanke der ramte ham.

Hendes smil var anstrengt og falsk, og hendes spørgsmål lød i højere grad som en konstatering.

"Jo, ja. Eller, nej. Næh." stammede han og tænkte stilfærdigt for sig selv: Se hvad?

"Jo, skal jeg sige dig. Du kan jo godt se, at det ikke hænger sammen, at den sociale sammenhængskraft så bare går fløjten."

"Nå, nå."

Det hænger ikke sammen at være loyal? Eller sagde hun royal? Jeg fløjter da ikke.

Han sank ned i stolen i takt med sit mod. Det bløde læder knirkede højt, da det fik kontakt med den bare hud under hans jakke.

Bag den kønne socialrådgiver hang en indrammet plakat. Et citat af en der var død og kommet på kirkegård, mente han at kunne læse. Det var svært at skimte gennem den tåge der lå for øjnene. At finde ham der, hvor han er, og begynde der, læste han for sig selv.

"Ja, og du kan jo nok forstå, at det skal hænge sammen med et øget arbejdsudbud, ikke sandt?"

"Udbuddet af, ja. Mere arbejde, ja."

Hun tror sgu da jeg er dum.

"Nej, arbejdsudbuddet, når flere står til rådighed på arbejdsmarkedet, ikke sandt."

"Hva'?"

Det er da noget forbandet vrøvl.

Hun smilte og så på ham som et barn. En medlidenhed i øjnene, der dog ikke formåede at få kontakt med maskineriet bagved.

"Ja, og der har jo været tale om en finanspolitisk stramning."

"Nå ja, stramninger. Det klart. Så der jo ingen job."

"Nej, altså i forhold til aktivitetsniveauet. Du kan jo nok se, at det er en stramning, hvis tiltagene reducerer aktivitetsniveauet. Kontraktiv finanspolitik kan være passende, hvis økonomien viser tegn på overophedning, som det vil være tilfældet, hvis ledigheden er lavere end det strukturelle niveau."

"Øhm."

"Det er jo klart for enhver."

"Ja, selvfølgelig. Helt klart."

Han kunne mærke knuden i maven vende og dreje sig. Stoltheden der trak ham så hårdt i skægget, at hagen næsten brækkede kravebenet.

"Ja, så du kan jo nok se hvor jeg er, og hvor jeg vil have dig hen."

"Hvor ska' jeg hen, si'r du?"

Hun sukkede svagt, og vendte ansigtet. Formentlig for at rulle med øjnene

Ovenstående er blot et godt eksempel på, hvordan vores klienter kan opleve kontakten med systemet. Systemet kan til tider virke meget firkantet, og vi har et naturligt ønske om, at mennesket bliver mere end bare et nummer i køen.

VI HJÆLPER OGSÅ

HR. OG FRU DANMARK

AF LOTTE JØNSSON, INNOVATION

- I 2014 hjalp vi 4672 registrerede klienter i datasættet. Selvom en stor del af dem har svære problemer, hjælper vi også mange som ønsker lettere juridisk- eller gældsrådgivning, hvor én samtale er nok til at hjælpe dem videre.
- 1959 af sagerne var på trin 1. Det betyder, at deres sagsbehandlingstid var forholdsvis kort, og hvor en enkelt mail kan være nok til at besvare spørgsmålet. Det kræver altså ikke lange sagsforløb at hjælpe folk – nogle gange ønskes der bare klarhed i forhold til et enkelt juridisk eller gældsmæssigt problem.
- Samtidig er det også Hr. og Fru Danmark vi hjælper. Det betyder blandt andet, at af dem, der kontaktede Den Sociale Retshjælps Fond var 29,9 % af dem i gang med et studie eller havde et job. Sagerne handler ofte om bolig, gæld og sociale forhold – ikke straffeforhold. De udgør tilsammen 69,5 % af alle problemstillingerne, mens straffeforhold kun udgør 3,9 % af problemerne.
- Vi hjælper mange studerende – især med spørgsmål om bolig og gæld. Blandt studerende handler 30,4 % af deres spørgsmål om bolig. Det kan f.eks. være problemer med en lejer, spørgsmål om flytning eller overtagelse af lejemål. Mange studerende kontakter også Den Sociale Retshjælps Fond i forhold til gæld (19,7 %). Det kan handle om at få et simpelt gældsoverblik eller spørgsmål omkring SU og SU-lån. Det kan f.eks. være spørgsmål om renter og tilbagebetaling af SU-lån.
- Blandt dem i arbejde spørger 28,2 % om spørgsmål af gældsmæssig karakter. Det kan f.eks. være spørgsmål omkring at gå fra overførselsindkomst til løn – hvilke kreditorer skal betales, hvor skal der afdrages først osv. 22,4 % af dem med arbejde spørger om boligrelateret spørgsmål herunder leje, fraflytning og lejekontrakter.

Selvom vi hjælper rigtig mange hvert år, som virkelig har brug for hjælp – de socialt udsatte, de indsatte og dem under indtægtsgrænsen for fri proces – så er det også Hr. og Fru Danmark, som en gang i mellem har brug for hjælp. Og dem hjælper vi også gerne.

Siden sidst i

Den Sociale Retshjælps Fond

SIDSTE NYT FRA

SEKRETARIATET

AF THYGE VENDELBOE

Nye ansigter i afdelingen

I sekretariatet har vi, ligesom de andre afdelinger, ansat nye praktikanter til efteråret. Vi har på dette semester tilknyttet en IT-teknolog, der skal stå for den daglige IT-drift, en multimediedesigner, der har ansvaret for organisationens visuelle udseende udadtil samt tre HR- og kommunikationspraktikanter, der har ansvaret for den interne kommunikation og rekrutteringen af nye frivillige.

Da sommeren har udklækket en håndfuld nye jurister samt økonomer, sker der en naturlig udskiftning af vores frivillige. Det er selvfølgelig altid glædeligt at sende vores frivillige ud på arbejdsmarkedet, men det kræver naturligvis også et stort arbejde at ansætte nye frivillige med den efterfølgende oplæringsperiode. Vi har allerede i slutningen af august påbegyndt en længere rekrutteringsproces af frivillige, hvor vi vil have fokus på at finde frivillige til vores juridiske og gældsafdeling.

Det seneste år har vi haft stor succes ved at ansætte jurister på udgangen af deres bachelor. De får et-to års erfaring i vores modtagelse, hvor de bliver introduceret til klienternes problematikker, og får den første kontakt med klienterne. Når de studerende starter på kandidaten starter de op i vores juridiske afdeling, og har fra start af et godt kendskab til arbejdsgangene og klienterne.

Studiemesse ved erhvervsakademierne

Vi er igen i år godt repræsenteret til karrieredagene og studiemesserne på erhvervsakademierne og universitetet. De studerende viser stor interesse for vores arbejde, og udsigterne for at få nogle kompetente praktikanter til forårssemesteret ser lovende ud. Erhvervsakademiet har udover karrieredagene inviteret os ud for at fortælle om vores arbejde, hvilket vi ser som en stor anerkendelse for vores arbejde.

Studenterrådets studiemesse

I starten af september deltog vi Studenterrådets studiemesse på Aarhus Universitet, der løb over tre dage, fra d. 31. august - 2. september. Vi havde fået tildelt en stand i vandrehallen, hvor vi stod side om side med LO, studiepræsterne, frivilligcenter Aarhus og mange flere. Der var stort fremmøde af studerende på messen, så det var alle tiders mulighed for at udbrede kendskabet til organisationen samt rekruttere nye frivillige Juridiske Managere og Gældsmanagere. Vi fik på de tre dage talt med en del studerende, og 21 personer skrev sig på en liste over interesserede i de frivillige stillinger som vi har. Heriblandt var mange jura-studerende, studerende fra samfundsfag og statskundskab, en økonom og en fra kommunikation og PR. Udover vi fik snakket med mange studerende henvendte Kirkens Korshær sig også. De var meget interesserede i vores arbejde, og ønskede at vi kunne få et fremtidigt samarbejde op at køre.

SIDSTE NYT FRA

INNOVATION

AF ANDERS ØSTERGAARD

Nyt projektsamarbejde med KGG

Gældsafdelingen ved Den Sociale Retshjælps Fond har indgået et projektsamarbejde med Københavns Kommunes Gældsvejledning (KGG). Formålet med projektet er at hjælpe københavnske borgere på offentlig forsørgelse med at håndtere deres gældsproblemer og dermed lette den økonomiske og sociale byrde for både borgere og samfund. Den 6. juni 2015 meddelte Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), at de vil støtte projektet med 4.745.000 kroner fordelt over fire år. Vi er meget glade for, at STAR med deres tilskud bekræfter vigtigheden af gratis gældsrådgivning til socialt udsatte, og at de anerkender vores kompetencer i forhold til at løfte opgaven. Projektets aktiviteter påbegyndtes d. 3. august 2015, og der er i den grad noget at tage fat på.

Næsten en kvart million danskere er ifølge de seneste tal fra RKI registrerede som dårlige betalere. Antallet af gældsramte er på et historisk højt niveau, og i Københavns Kommune er det 4,64 procent af borgerne, der ikke kan betale sine regninger. Gældsproblemer har ikke kun betydning for den enkeltes købekraft. Den kan også have store psykiske og sociale konsekvenser for den gældsramte og vedkommendes familie og betyder ofte, at den gældsramte mister evnen til at tage aktivt del i samfundet.

Konsekvensen er, at mange borgere i lange perioder havner på overførelsesindkomster. Der er brug for alle gode kræfter, hvis den negative gældsspiral, som årligt suger tusindvis af danskere ned, og som også har vidtrækkende samfundsøkonomiske konsekvenser, skal bremses. Det er her, at vores projekt forventes at kunne gøre en forskel. Via en effektiv og nøje tilrettelagt henvisningsordning mellem kommune og gældsrådgivning kan vi sikre, at flere

borgere får rettidig og kvalificeret hjælp, samtidig med at omkostningerne holdes nede, da rådgivningen forestås af fastansatte og frivillige i samarbejde.

Vel kan DSRFs Gældsrådgivning ikke med ét slag trylle gælden væk og tvinge kreditorerne fra porten, men gennem nærværende, uvildig og kvalificeret rådgivning vil langt de fleste borgere alligevel opleve, at der kan lægges en plan og indgås de aftaler, der igen giver den enkelte overblik og magten over eget liv tilbage. Det at have magten over eget liv er en forudsætning – ikke blot for at kunne håndtere sin gæld, men også for at kunne skabe de positive forandringer og fremskridt i livet, som den enkelte stræber efter og ønsker sig. Mere konkret er det projektets målsætning, at flere borgere, som på nuværende tidspunkt lever af offentlig forsørgelse, skal tilbage på arbejdsmarkedet eller komme i gang med en uddannelse.

Samarbejdet mellem DSRF og KGG vil vise sig som en effektiv model til imødegåelse af udsatte borgers behov for gældsrådgivning. Ligeledes håber vi, at projektets værktøjer og arbejdsdeling mellem hhv. kommune og gældsrådgivning senere vil kunne tages i anvendelse i landets øvrige kommuner, således at borgernes adgang til gratis gældsrådgivning kan sikres i hele Danmark.

Ny praktikant i Innovationsafdelingen

Den 31. august 2015 er der startet en ny praktikant i Innovationsafdelingen, som skal varetage afdelingens opgaver indtil det nye år. Jeg glæder mig rigtig meget til, at fortsætte Den Sociale Retshjælps retspolitiske arbejde samt prøve kræfter med politiske henvendelser, dokumentationsarbejde og pressearbejde og herigennem få sat fokus på organisationens mærkesager.

SIDSTE NYT FRA

GÆLDSRÅDGIVNING

AF LENE STEEN WORTMANN

Tilbage efter sommerferien

Da vi i maj måned sagde farvel til vores daværende praktikanter fik vi i GR rigtig travlt. Ventelisten var blevet utrolig lang, hvilket forårsagede at vi desværre var nødt til at lukke for nye henvendelser. Sommerferien stod efterfølgende for døren – og den var tiltrængt.

Nu er vi tilbage på konkoret med fornyet energi og klar til at hjælpe vores klienter. Derudover har vi i GR fået seks nye praktikanter, som startede i uge 34. De nye praktikanter kommer henholdsvis fra Erhvervsakademiet Dania i Silkeborg og Erhvervsakademiet i Aarhus. I GR er vi meget glade for de nye praktikanter, som allerede fra første dag, har udvist stor arbejdsmoral, hvilket har medført at vores venteliste er faldet markant og vi har igen åbnet op for nye henvendelser fra 1. september.

PRO Aarhus – Exit Prostitution

Vores samarbejde med Pro Aarhus forløber stadig efter planen og både Den Sociale Retshjælps Fond og PRO Aarhus er meget tilfredse med samarbejdet. I den forbindelse er forløbet blevet forlænget frem til den 31/12, hvor midlerne hos PRO Aarhus desværre udløber. PRO Aarhus ved endnu ikke om de bliver forlænget, men arbejder på sagen. Her i huset arbejder vi hen imod at PRO Aarhus kommer og holder et oplæg om kvinder og mænd, der ønsker at komme ud af prostitution eller at forbedre deres tilværelse under prostitution.

Introduktion til Gældsrådgivning i Praksis

I maj måned blev kurset "Introduktion til Gældsrådgivning i Praksis" endnu engang afholdt på Erhvervsakademiet Aarhus. Kurset som bestod af undervisning i forskellige gældsproblematikker, regler omkring forældelse, gældssanering,

fogedretten, satser og kreditorhåndtering, var en succes og derfor tilbydes kurset endnu engang, fra den 5.-7. oktober. Kurset har pt. syv tilmeldte og henvender sig primært til personer der arbejder med gældssatte borgere, som for eksempel boligstøtte, sagsbehandler, socialrådgiver, mentor eller lignende.

Fri gæld

Som omtalt i vores forgående nyhedsbrev, er Den Sociale Retshjælps Fond en del af Fri Gæld, som har startet et projekt op, der handler om at få oplyst hvilke behov der er for gratis gældsrådgivning i Danmark. Formålet med projektet er yderligere at råbe politikerne op, og få dem til at udmønte en ny satspulje eller på sigt, at komme på Finansloven. Lead Agency, som står for formidlingen af budskabet, er derfor i gang med at udforme en rapport. Alle de involverede organisationer i projektet har derfor bl.a. bidraget med en beskrivelse af deres kerneområder, inden for gældsrådgivning. Den 1. oktober er der styregruppemøde, hvor de sidste detaljer omkring rapporten vil blive finjusteret. Rapporten forventes udgivet ultimo oktober, primo november.

Vedmodigt farvel

Vi har i den seneste tid haft Tilde og Pernille i løntilskud i GR, hvilket vi har været utrolig glade for. Tilde og Pernille har været en stor hjælp for afdelingen og har bidraget med godt humør og høj faglighed. Det gode samarbejde stopper dog den 18. september, hvor løntilskudsperioden udløber. Pernille starter dog i ønskejobbet allerede ugen efter i et job, hvor hun kan kombinere sine juridiske kompetencer med sin interesse for HR. Vi i Den Sociale Retshjælps Fond ønsker dem held og lykke fremover.

SIDSTE NYT FRA

JURIDISK RÅDGIVNING

AF ANNA NØRREGAARD LARSEN

Med starten på et nyt semester, er det naturligt at se tilbage på de sidste måneder hos Juridisk Råd-givning (JR) i Aarhus. Over sommeren er to projek-ter blevet nedlagt, hhv. Fængselsrejseholdet og Det Juridiske Rådgivningsteam (DJR), som begge er projekter, der har haft positiv effekt og stor tilfredshed blandt Den Sociale Retshjælps (DSRF) samarbejdspartnere. Begge projekter lukkede officielt den 30. juni 2015, hvilket blandt andet betød, at lederen af Fængselsrejseholdet i Aarhus, Marie-Louise, overtog ledelsen af DSRF i Køben-havn, da daværende leder valgte at stoppe.

Indsatsen opretholdes trods lukning

Selvom projekterne officielt ikke længere eksisterer – og DSRF har været nødsaget til at reducere den lønnede medarbejderstab med én medarbejder – er det vigtigt at pointere, at arbejdet ikke stopper. DSRF vil fortsat besøge både fængsler, pensioner og steder for udsatte borgere for at tilbyde rådgivning. Dermed er det vigtigt at fremhæve, at ned-lukningen af projekterne betyder omstrukturering af administrative opgaver, da de to projekter under-ligges JR og GR, hvorfor klienter ikke vil opleve en forandring.

Fremdriftsreformens konsekvenser

I JR arbejdes der, som sædvanligt, effektivt og der kommer fortsat mange henvendelser fra klienter, der har brug for rådgivning. I dette semester er arbejdsbyrden dog højnet, da det grundet Frem-driftsreformen ikke har været muligt

at tiltrække praktikanter fra jurastudiet. De studerende har som udgangspunkt ikke længere mulighed for at tage i praktik i løbet af deres studietid, da de skal følge nogle bestemte fag og samtidig opnå et tvungent antal ECTS-point hvert semester. Dermed forsvinder også muligheden for praktik uden point og selvom DSRF forsøger at tilpasse praktikophold til den individuelle studie, kan det for de studerende desværre kun sjældent hænge sammen.

Konsekvenserne af Fremdriftsreformen bliver for JR, at de er nødt til at sige nej til nogle større sa-ger i og med, at frivillige, der arbejder fire timer ugentligt vil have svært ved at overskue meget omfattende sager. Dog vil alle borgere til stadighed kunne få rådgivning og de færreste vil mærke en konsekvens, da JR dækker ind igennem ansættelse af flere frivillige og forhåbentlig en medarbejder i løntilskud inden for den nærmeste fremtid.

Samarbejde i Langkærparken

JR har tidligere indgået i et samarbejde med bolig-foreningen i Langkærparken, AL2bolig, som nu er genopstartet. Langkærparken har fået opført et beboerhus, som bl.a. huser IT-lokaler med under-visning, café, kreative værksteder m.v. Her vil JR, på forsøgsbasis, være at finde hver torsdag i ulige uger fra kl. 15-16, hvor de blandt andet håber på et samarbejde med kommunens ungeteam, der fokuserer på de helt unge borgere, som skal i gang med uddannelse eller i aktivering.

Redaktører

Bo K. Sejer
Lise Poulsen
Tina Nielsen

Skribenter

Sandy Madar
Lotte Jønsson
Tina Nielsen
Bo K. Sejer
Lise Poulsen
Thyge Vendelboe
Anders Østergaard
Lene Steen Wortmann
Anne Nørregaard Larsen

Design og Layout

Charlotte Johansen

